

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija na kraju polugodišta 2023. godine

---

Analiza finansijskoga sektora u BiH na kraju polugodišta 2023. godine

Na finansijskome tržištu Bosne i Hercegovine, na kraju polugodišta 2023. godine, poslovale su 122 finansijske institucije koje su uključene u redovitu statistiku Centralne banke BiH, i to u bankarskome sektoru 21 banka i jedna razvojna banka i u sektoru nebankarskih finansijskih institucija (u daljnjem tekstu koristi se statistički termin sektor Ostalih finansijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvaća 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, 33 ulagačka fonda, 4 lizing društva, 29 mikrokreditnih organizacija, 7 brokerskih kuća i 2 burze. Prikupljanje ove statistike vrši se u skladu sa međunarodnom metodologijom propisanom u MMF-ovom Priručniku za monetarnu i finansijsku statistiku (2000), putem jedinstvenoga izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske finansijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Korištenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilance stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizirane podatke za razinu BiH.

Broj finansijskih institucija u BiH

Finansijske institucije u BiH	lip-22			pro-22			lip-23		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	15	8	23	14	8	22	14	8	22
Društva za osiguranje i reosiguranje	12	14	26	12	14	26	11	14	25
Mikrokreditne organizacije	13	14	27	13	14	27	14	15	29
Ulagački fondovi	18	16	34	18	14	32	18	15	33
Lizing društva	5	0	5	4	0	4	4	0	4
Brokerske kuće	4	4	8	4	4	8	3	4	7
Burze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	68	57	125	66	55	121	65	57	122

* Uključena Razvojna banka FBiH

Ukupna aktiva finansijskoga sektora u Bosni i Hercegovini, na kraju polugodišta 2023. godine, iznosila je 45,93 milijarde KM i veća je za 2,36 milijardi KM ili za 5,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Najveći udjel su i dalje imale banke, koje su sudjelovale sa 87,6% u ukupnoj aktivni finansijskoga sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje sudjeluju sa 2,58 milijardi KM, odnosno 5,6% od ukupne aktive finansijskoga sektora. Uspoređujući sa stanjem na kraju polugodišta 2022. godine, društva za osiguranje i reosiguranje, ulagački fondovi, mikrokreditne organizacije i lizing društva bilježe porast aktive, dok je kod brokerskih kuća i burzi došlo do pada bilančne sume.

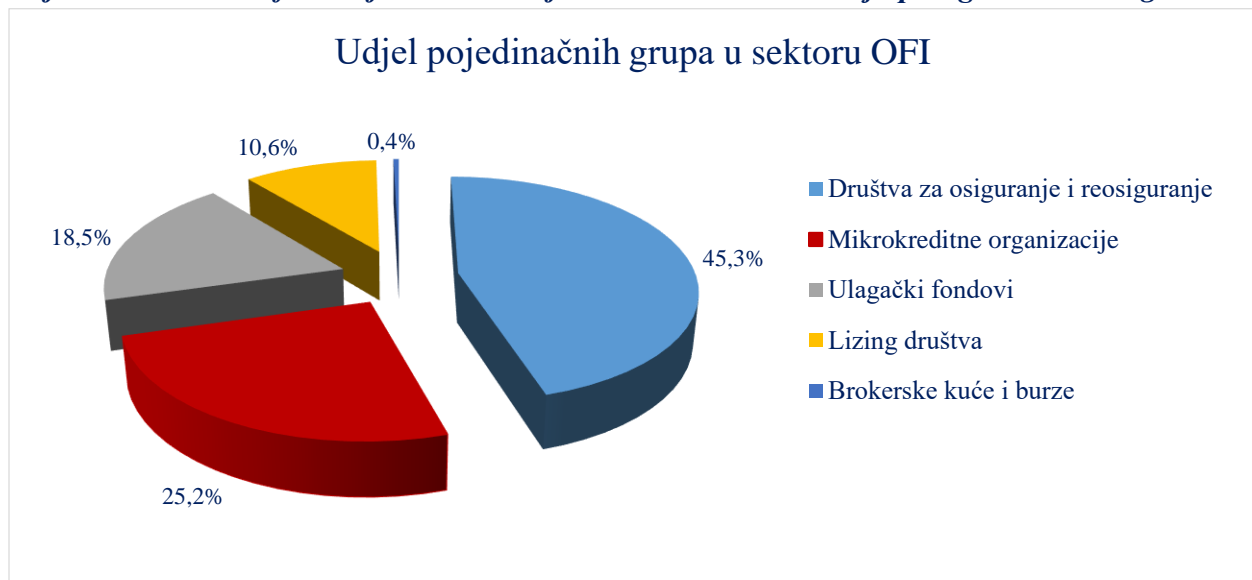
Financijski sektor u BiH (milijuni KM)

Financijske institucije u BiH	06/2022		12/2022		06/2023		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Udjel (%)	Aktiva	Udjel (%)	Aktiva	Udjel (%)	06.2023/06.2022	06.2023/12.2022
Banke	38.334,5	88,0	39.709,7	87,9	40.225,3	87,6	104,9	101,3
Društva za osiguranje i reosiguranje	2.416,5	5,5	2.472,2	5,5	2.586,6	5,6	107,0	104,6
Mikrokreditne organizacije	1.302,3	3,0	1.361,7	3,0	1.437,8	3,1	110,4	105,6
Ulagački fondovi	986,3	2,3	1.074,6	2,4	1.052,7	2,3	106,7	98,0
Lizing društva	499,0	1,1	533,8	1,2	602,6	1,3	120,7	112,9
Brokerske kuće	15,1	0,0	14,8	0,0	13,2	0,0	87,1	88,8
Burze	11,2	0,0	10,6	0,0	11,1	0,0	99,2	104,3
Ukupno za sektor	43.565,0	100,0	45.177,5	100,0	45.929,2	100,0	105,4	101,7

Sektor nebankarskih financijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na dan 30. 6. 2023. godine, iznosilo je 5,70 milijardi KM i veće je za 236,2 milijuna KM ili 4,3% u usporedbi sa stanjem na kraju 2022. godine, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2022. godine veće je za 473,5 milijuna KM ili 9,1%. Najveću aktivnu u okviru sektora OFI imala su društva za osiguranje i reosiguranje sa 2,59 milijardi KM, što predstavlja udjel od 45,3% u ukupnoj aktivni sektora OFI, zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,44 milijarde KM (25,2% udjela), ulagački fondovi sa 1,05 milijardi KM (18,5% udjela), lizing društva sa 602,6 milijuna KM (10,6% udjela), preostalih 24,3 milijuna KM (0,4% udjela) odnosi se na aktive brokerskih kuća i burzi u BiH.

Udjel nebankarskih financijskih institucija u sektoru OFI na kraju polugodišta 2023. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora sa najvećim učešćem u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na kraju polugodišta 2023. godine, poslovala su 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnoga osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnoga i životnoga osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 45,3% udjela u ukupnome sektoru OFI. Bilančna suma sektora osiguranja (sa uključenim reosiguranjem), na dan 30. 6. 2023. godine, iznosila je 2,58 milijardi KM i veća je za 114,4 milijuna KM, odnosno 4,6% u odnosu na stanje na dan 31. 12. 2022. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veća je za 170,1 milijun KM ili 7,0%.

Najznačajniji udjel u strukturi aktive imaju ostali depoziti (oročeni depoziti kod banaka), koji su na polugodištu 2023. godine iznosili 742,7 milijuna KM, odnosno 28,7% ukupne vrijednosti aktive, zatim vrijednosni papiri i nefinancijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na polugodištu 2023. godine veća su za 3,6% u odnosu na kraj 2022. godine, a u odnosu na 30. 6. 2022. godine za 4,6%.

U strukturi pasive najveći udjel, od 66,6%, imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 30. 6. 2023. godine iznosile 1,72 milijarde KM i veće su za 4,3% u odnosu na stanje na kraju 2022. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 6,0%.

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilančna suma mikrokreditnih organizacija, na kraju polugodišta 2023. godine, iznosila je 1,44 milijarde KM i veća je za 76,1 milijun KM ili 5,6% u odnosu na kraj 2022. godine, a u odnosu na kraj polugodišta 2022. godine veća je za 135,5 milijuna KM ili 10,4%. Od ukupne bilančne sume, na mikrokreditne fondacije (MKF) odnosi se 619,2 milijuna KM ili 43,1%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 818,7 milijuna KM ili 56,9%.

Ukupni iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija, na kraju polugodišta 2023. godine, iznosio je 1,16 milijardi KM, što predstavlja 80,6% ukupne aktive. U usporedbi sa stanjem na kraju 2022. godine, mikrokreditni portfelj bilježi rast od 73,8 milijuna KM ili 6,8%, dok je u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2022. godine veći za 121,7 milijuna KM ili 11,7%. Promatrajući sektorsku strukturu plasiranih kredita, dominantan je udjel mikrokredita odobrenih fizičkim osobama u visini od 97,0%, a preostalih 3,0% odnosi se na mikrokredite odobrene pravnim osobama.

Osnovni izvor sredstava mikrokreditnih organizacija su obveze po uzetim kreditima, koje su na kraju polugodišta 2023. godine iznosile 726,1 milijun KM ili 50,5% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2022. godine za 57,3 milijuna KM ili 8,6%, dok su u odnosu na kraj polugodišta 2022. godine veće za 81,6 milijuna KM ili 12,7%. Ukupni kapital mikrokreditnih organizacija, na kraju polugodišta 2023. godine, iznosi 541,3 milijuna KM ili 37,6% ukupne pasive i veći je za 18,1 milijun KM ili 3,5% u odnosu na kraj 2022. godine, dok je u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2022. godine veći za 36,1 milijun KM ili 7,2%.

Ulagački fondovi

Ukupna aktiva ulagačkih fondova, na kraju polugodišta 2023. godine, iznosila je 1,05 milijardi KM i manja je u odnosu na stanje na kraju 2022. godine za 21,9 milijuna KM, odnosno 2,0%, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2022. godine, veća je za 66,4 milijuna KM ili 6,7%.

Ulaganja fondova u iznosu od 988,0 milijuna KM čine 93,9% njihove ukupne aktive i veća su za 80,3 milijuna KM ili 8,8% u odnosu na kraj 2022. godine, a u odnosu na stanje na dan 30. 6. 2022. godine, veća su za 152,1 milijun KM ili 18,2%. U strukturi ulaganja fondova, najveći udjel imaju ulaganja u vlasničke vrijednosne papire oko 45,7%, zatim ulaganja u dužničke vrijednosne papire 35,7%, ulaganja u depozite 16,3% i najmanji postotak od 2,3% odnosi se na ulaganja u nekretnine.

